

PENERBIT

COVID-19

BUKU DAN CABARAN
SEKUTUPADA PERINTAH KAWALAN PERSEBARAN

Disunting oleh
Fauziah Salleh
Nor Masriyah Abu Bakar
Nor Salina Ismail
Siti Maryam Sharun

COVID-19

ISU DAN CABARAN
KETIKA FASA 1 PERINTAH KAWALAN PERGERAKAN

Disunting Oleh
FAUZILAH SALLEH
NOR MAZLINA ABU BAKAR
NUR SALINA ISMAIL
SITI MARYAM SHARUN

PENERBIT UNIVERSITI SULTAN ZAINAL ABIDIN
KUALA NERUS • 2022
www.penerbit.unisza.edu.my

PRAKATA

Pandemik COVID-19 yang melanda seluruh dunia memberi kesan yang besar kepada semua pihak baik ke atas individu, keluarga, komuniti mahupun negara. Serangan wabak ini menyebabkan banyak sektor terjejas, antaranya pendidikan, ekonomi, teknologi, pentadbiran serta alam sekitar. Jelas sekali, penularan wabak COVID-19 telah mengakibatkan perubahan dari sudut pemikiran dan landskap kehidupan masyarakat secara keseluruhan.

Tuntasnya, COVID-19 memberikan impak cukup besar terhadap pertumbuhan global dan merupakan satu insiden di luar jangkauan yang berlaku secara tiba-tiba. Ia telah menyebabkan banyak pihak tidak bersedia untuk menghadapi atau menangani permasalahan yang timbul. Justeru, buku COVID-19: Isu dan Cabaran Ketika Fasa 1 Perintah Kawalan Pergerakan dihasilkan bagi mengupas isu berkaitan kesan pandemik COVID-19.

Buku ini merupakan cetusan idea daripada Persatuan Staf Akademik Universiti Sultan Zainal Abidin (PSA UniSZA) yang bertujuan memberi kesedaran kepada masyarakat termasuk warga UniSZA melalui sumbangan penulisan ahli akademik dari pelbagai bidang kepakaran yang dibentangkan dalam Webinar Serantau Pandemik COVID-19 (WSPC-19). Di samping itu penghasilan buku ini juga merupakan satu bukti komitmen pensyarah terhadap usaha untuk membudayakan penyelidikan dan penulisan di universiti. Buku ini turut mengetengahkan isu berkaitan kesan pandemik COVID-19 ke atas kesejahteraan manusia, perniagaan dan alam sekitar.

Diharapkan penerbitan buku ini dapat menyumbang ke arah kepelbagaian korpus penulisan ilmiah di Malaysia dan dapat

menambahkan lagi kefahaman para pembaca terhadap isu berkait dengan COVID-19.

Fauzilah Salleh
Nor Mazlina Abu Bakar
Nur Salina Ismail
Siti Maryam Sharun

© Hak cipta / *Copyright* Universiti Sultan Zainal Abidin, 2022.

Hak cipta terpelihara. Tiada bahagian daripada terbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau ditukarkan ke dalam sebarang bentuk atau dengan sebarang alat juga pun, sama ada dengan cara elektronik, gambar serta rakaman dan sebagainya tanpa kebenaran bertulis daripada Penerbit Universiti Sultan Zainal Abidin terlebih dahulu.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording, or any information storage and retrieval system, without permission in writing from Universiti Sultan Zainal Abidin Press.

Diterbitkan di Malaysia oleh / *Published in Malaysia by*
Penerbit UniSZA
Universiti Sultan Zainal Abidin
Kampus Gong Badak
21300 Kuala Nerus
Terengganu, MALAYSIA
Tel: 09-668 8772, Faks: 09-668 7867
Laman web: <http://www.penerbit.unisza.edu.my>

Perpustakaan Negara Malaysia Data Pengkatalogan-dalam-Penerbitan

COVID-19 : Isu dan Cabaran Ketika Fasa 1 Perintah Kawalan Pergerakan / Disunting Oleh Fauzilah Salleh, Nor Mazlina Abu Bakar, Nur Salina Ismail, Siti Maryam Sharun.

Mode of access: Internet

eISBN 978-967-2750-27-7

1. COVID-19 (Disease)--Social aspects.
2. COVID-19 (Disease)--Economic aspects.
3. Perintah Kawalan Pergerakan--Malaysia.
4. COVID-19 Pandemic, 2020-.
5. Government publications--Malaysia.
6. Electronic books.

I. Fauzilah Salleh, 1966-.

II. Nor Mazlina Abu Bakar.

III. Nur Salina Ismail.

IV. Siti Maryam Sharun.

361.1

KANDUNGAN

Senarai Rajah.....7

Senarai Jadual.....9

Prakata.....11

Pengenalan.....13

Bab 1 Pengurusan Organisasi Pasca Pandemik dari
Perspektif Islam.....23

*Hamrila Abdul Latif, Md. Fauzi Ahmad dan
Rossazana Ab. Rahim*

Bab 2 Kesan Kepada Pengurusan Organisasi.....37

*Bibi Noraini Mohd Yusuf, Jihan Ahmad dan Razinda
Tasnim Abdul Rahim*

Bab 3 Implikasi Terhadap Produktiviti dan Kecekapan
Sektor Utama Negara.....49

*Shahsuzan Zakaria, Mad Ithnin Salleh, Mohamad
Sayuti Md Saleh dan Nur Amalina Awang*

Bab 4 Faktor Politik dan Kesan Sosioekonomi di
Malaysia.....63

*Mohd Razali Harun dan Murshamshul Kamariah
Musa*

Bab 5 Pakej Rangsangan Pemangkin Aktiviti Ekonomi
Negara.....77

*Nik Nur Amani Nik Ibrahim dan Nazatul Faizah
Haron*

Bab 6	Penanaman Melalui Kaedah Rumah Hijau Automatik pada Musim Pandemi Menjana Pendapatan.....87 <i>Razwan Rohimi, Wan Omar Ali Saifuddin bin Wan Ismail, Siti Maryam Sharun, Roslan Awang dan Sharizal Ahmad Sobri</i>
Bab 7	Kesedaran Keselamatan Makanan Dalam Kalangan Pengusaha Makanan Ketika Pandemi.....101 <i>Mohd Adzim Khalili Rohin dan Norhaslinda Ridzwan</i>
Bab 8	Isu dan Cabaran Terhadap Keselamatan Makanan Sepanjang Pandemi.....117 <i>Che Suhaili Che Taha, Napisah Hussin dan Karimah Fakhriah Ismail</i>
Bab 9	Impak Terhadap Perubahan Ekonomi Keluarga dan Risiko Malpemakanan dalam Kalangan Kanak-Kanak <i>Cerebral Palsy</i>135 <i>Karimah Fakhriah Ismail, Aryati Ahmad dan Sakinah Harith</i>
Bab 10	Kepentingan Takaful Perubatan dan Kesihatan.....151 <i>Fauzilah Salleh, Nor Mazlina Abu Bakar, Nur Salina Ismail dan Noryati Yaakub</i>
Bab 11	Ancaman Siber Semasa Bekerja dari Rumah Menurut Undang-undang di Malaysia.....179 <i>Nazli Ismail Nawang, Noraida Harun dan Abdul Majid Tahir Mohamed</i>
	Indeks.....199
	Senarai Penyumbang.....205

BAB 1

Pengurusan Organisasi Pasca Pandemi dari Perspektif Islam

Hamrila Abdul Latif, Md. Fauzi Ahmad, Rossazana Ab. Rahim

Secara umumnya, pengurusan boleh ditakrifkan sebagai gabungan antara sains dan seni (Gao 2008) dalam melaksanakan proses kerja yang terancang dan dilaksanakan secara bersistematik, teratur dan mempunyai garis panduan tertentu. Aktiviti dalam organisasi dikaitkan dengan pentadbiran dan konsep pengurusan yang mencakupi tiga elemen utama iaitu: manusia, organisasi (struktur) dan sumber. Dalam konteks organisasi, manusia memainkan peranan penting. Pengurusan dilihat sebagai tunggak asas yang menyelaras dan mengkoordinasi kepelbagaian sumber manusia, pengetahuan dan kepakaran, dan kewangan untuk digembleng menjadi faktor keupayaan yang saling berkesinambungan. Dalam keadaan persekitaran yang stabil, pendekatan pengurusan dirancang dan diatur dengan matlamat pencapaian objektif secara optima.

Namun begitu, pengurusan juga harus mengambilkira pelbagai kemungkinan perubahan yang melanda, di mana ia akan memerlukan penelitian dan pengubahsuaian ke atas sistem pengurusan yang direncanakan. Bencana alam dan wabak pandemik adalah antara perkara luar jangka yang boleh berlaku bila-bila masa dan memberi impak besar kepada seluruh masyarakat.

Tidak pernah disangka, pandemik COVID-19 yang disebabkan oleh wabak *coronavirus* telah mencetuskan satu fenomena kesihatan global. Ia memberi kesan besar kepada